

Rahapuhetta

Tutkimus suomalaisten suhtautumisesta
oman talouden hallintaan

Herättämässä keskustelua siitä, mistä ei keskustella

Rahapuhetta on OP:n yhteistyössä Marttaliiton ja Takuusäätiön kanssa toteuttama tutkimus suomalaisten suhtautumisesta oman talouden hallintaan.

Tutkimuksen ytimessä on suomalaisten suhtautuminen talouden suunnitteluun, säästämiseen ja rahankäyttöön – eli kaikkeen siihen, minkä moni pitää mielellään ihan vain omana tietonaan. Tavoitteena on kannustaa avoimempaan keskusteluun rahasta ja taloushallinnasta sekä samalla korostaa taloustaitojen tärkeyttä.

Tutkimuksen kohderyhmänä olivat 16–74-vuotiaat suomalaiset. Aineisto kerättiin verkossa Norstat-kuluttajapaneelissa toukokuussa 2019 ja siihen osallistui yhteensä 2008 vastaajaa.

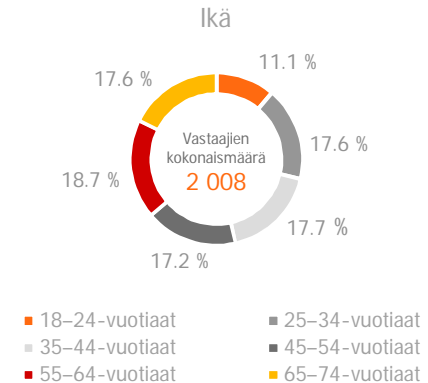
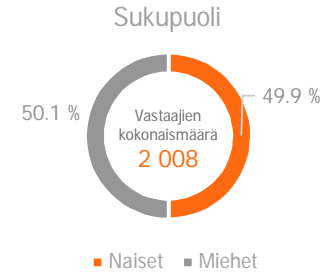
Tervetuloa tutustumaan Rahapuhetta-tutkimuksen tuloksiin!

Rahapuhetta-tutkimus tiivistetysti

- Rahapuhetta-tutkimuksesta käy ilmi, että suomalaiset ovat kiinnostuneita taloudenhallinnasta. He myös kertovat olevansa aktiivisia suunnittelemaan rahankäyttöään.
- Vaikka suomalaiset kertovat olevansa innokkaita rahankäytön suunnittelijoita, omaan talouteen liittyvät suunnitelmat eivät aina toteudu käytännössä.
- Lähipiiri on – erityisesti naisille ja nuoremmille ikäluokille – tärkeä tietolähde taloustietojen ja -taitojen hankinnassa. Rahasta siis puhutaan ainakin tietyissä piireissä.
- Säästösummat tapaavat olla pieniä – yleisimmin säästetään 50–100 euroa kuussa. Yleisimmin suomalaiset säästävät pahan päivän varalle ja lomamatkoihin.
- Neljä kymmenestä ei ole varautunut millään tavalla yllättäviin menoihin, eikä esimerkiksi säästä eläkepäiviä varten.

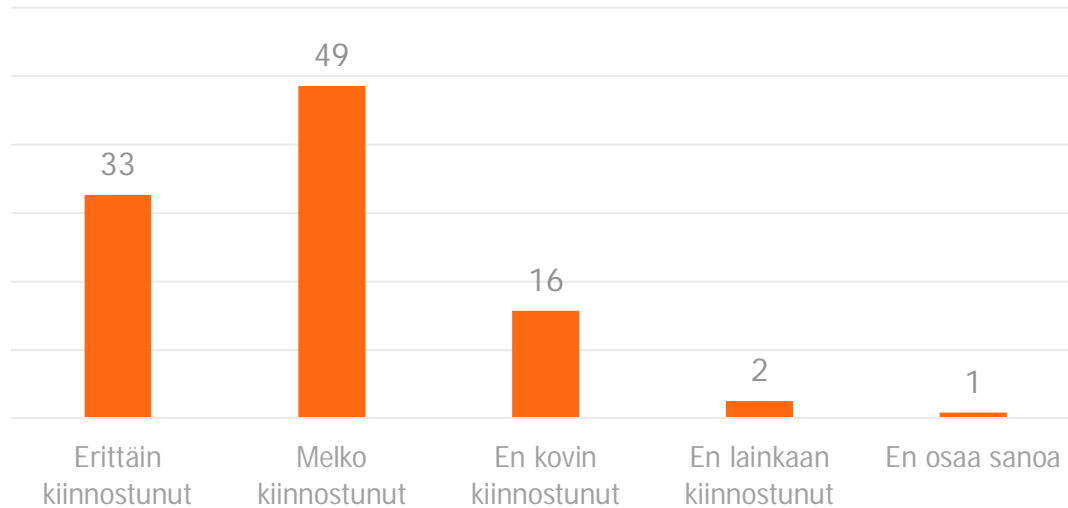
Vastaajaprofiilit

Suhtautuminen rahankäyttöön

Valtaosa suomalaisista on kiinnostunut raha-asioista

Kuinka kiinnostunut olet yleisesti raha-asioista ja oman talouden suunnittelusta?
Total, n = 2 008

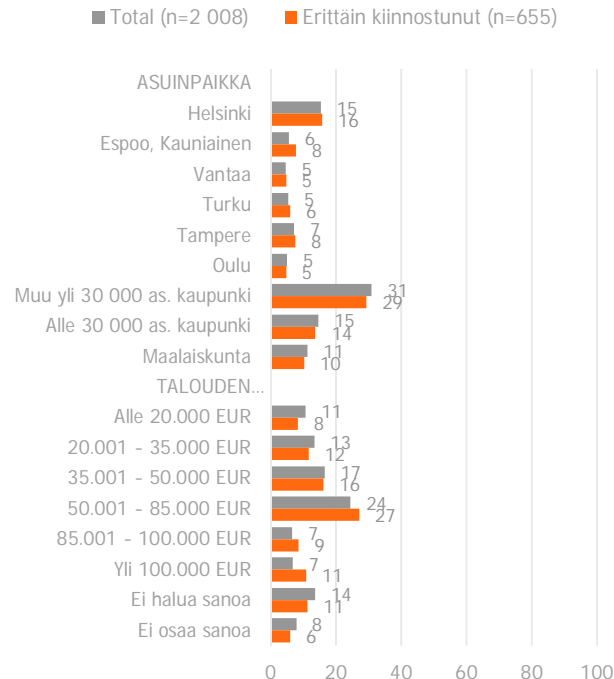
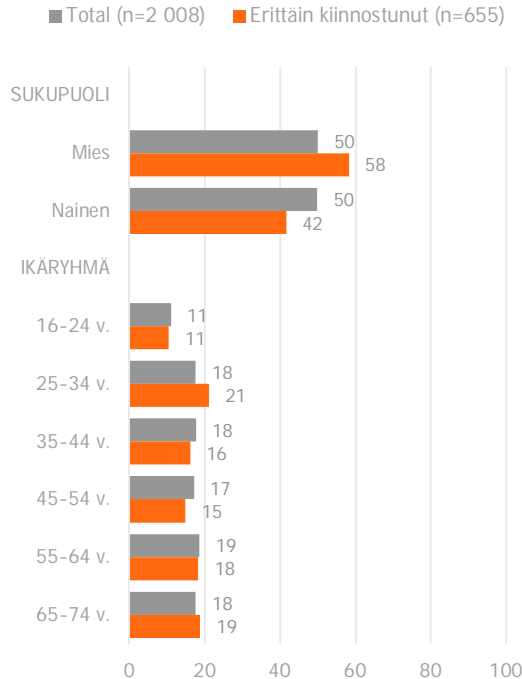

82%

on kiinnostunut raha-asioista
ja oman talouden
suunnittelusta

Kiinnostuneimpia ovat miehet ja korkeatuloiset

Kuinka kiinnostunut olet yleisesti raha-asioista ja oman talouden suunnittelusta?

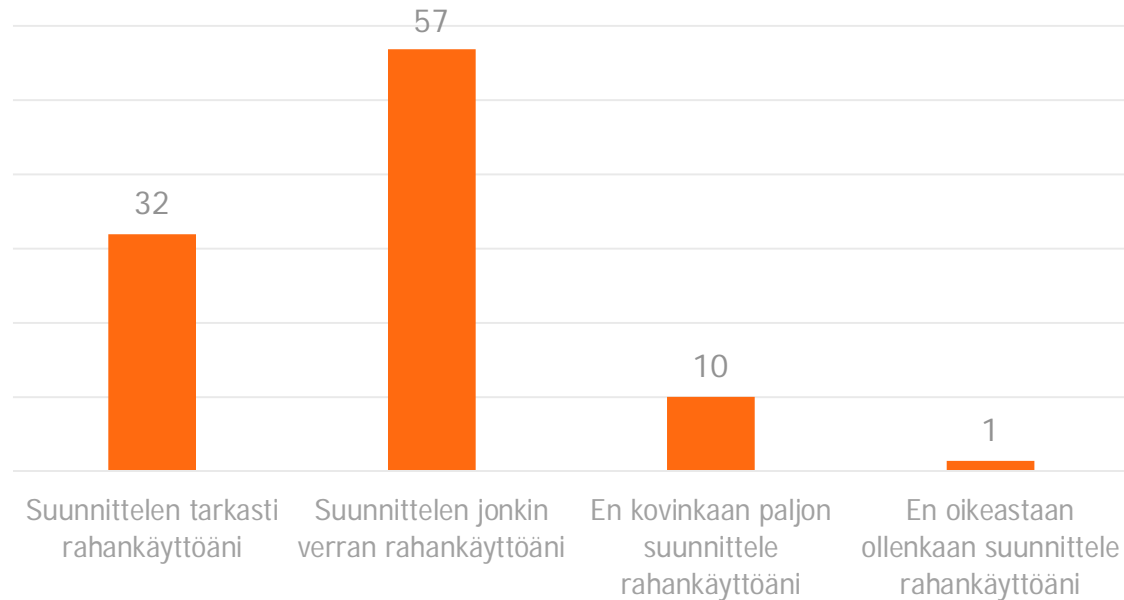
Miehet ovat naisia kiinnostuneempia raha-asioista ja oman talouden suunnittelusta. Myös tulotaso vaikuttaa kiinnostukseen.

Ruuhkavuodet (35–54 v.) laskevat kiinnostusta jonkin verran, kuun taas 25–34-vuotiaiden keskuudessa kiinnostus on korkeimmillaan.

Valtaosa suomalaisista suunnittelee rahankäyttöään

Kuinka suunnitelmallista oma rahankäyttösi on?

Total, n = 2 008

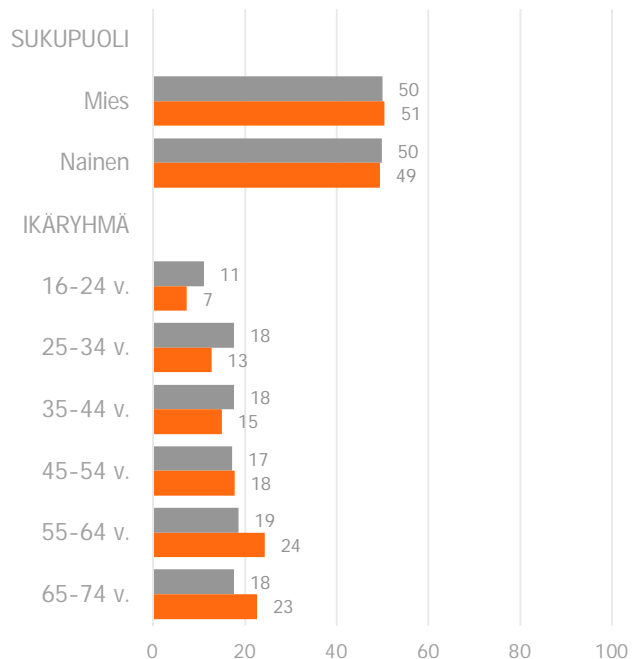
89%

suunnittelee rahankäyttöään edes jonkin verran

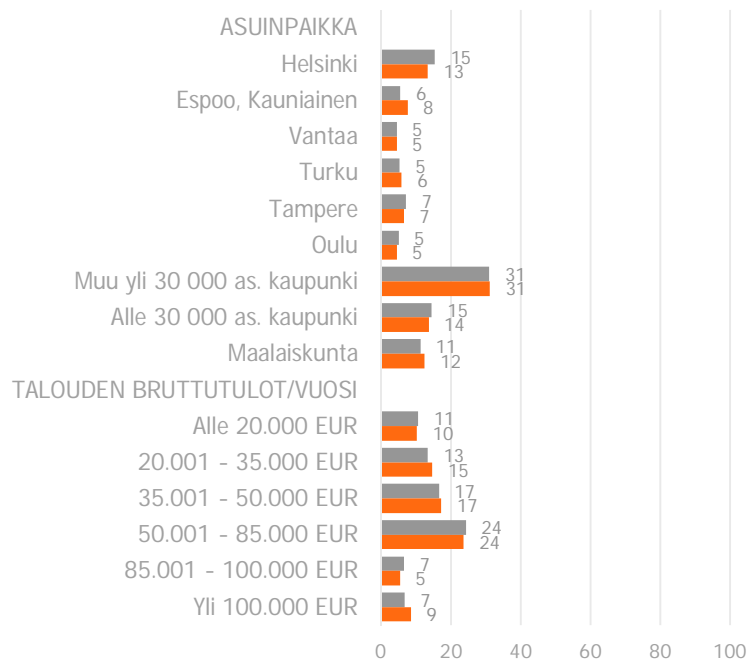
Suunnitelmallisimpia rahankäytössään ovat vanhemmat ikäluokat

Kuinka suunnitelmallista oma rahankäyttösi on?

■ Total (n=2 008) ■ Suunnittelen tarkasti rahankäyttöäni (n=641)

■ Total (n=2 008) ■ Suunnittelen tarkasti rahankäyttöäni (n=641)

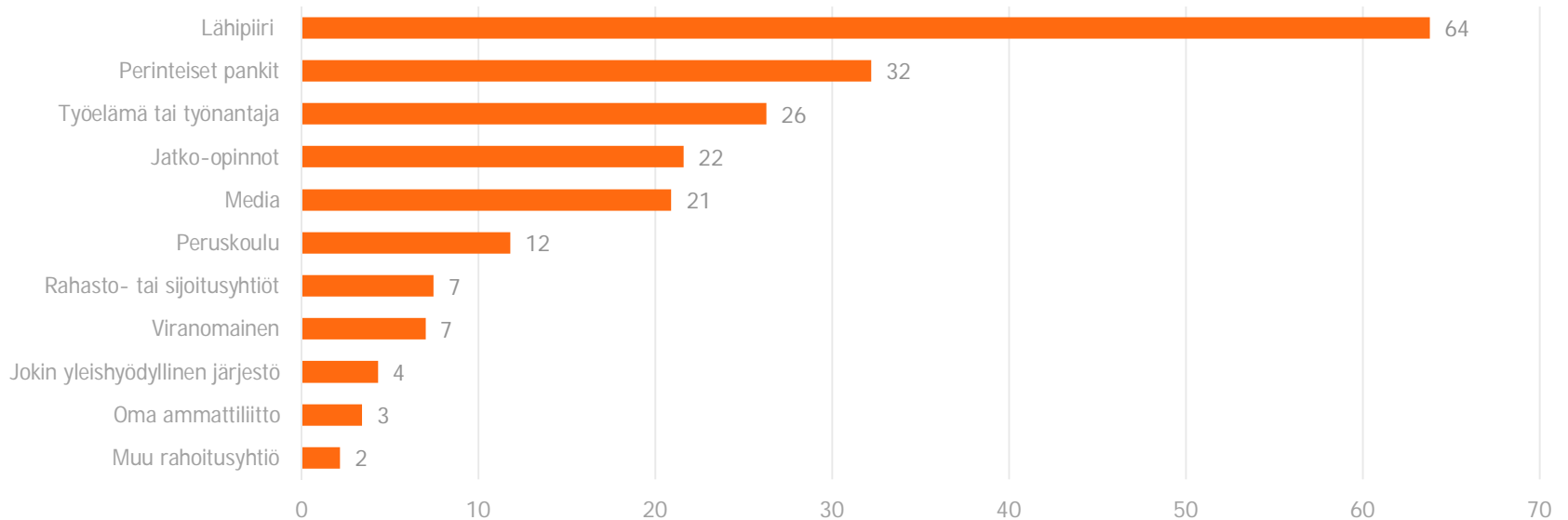

Rahankäytön suunnitelmallisuus nousee selvästi iän myötä. 55-74-vuotiaat ovat suunnitelmallisimpia kuin muut ikäluokat.

Taloustietoja ja -taitoja hankitaan lähipiiristä ja pankeista

Mitkä tahot ovat olleet merkityksellisiä omaksuessasi tietoa ja taitoja oman talouden suunnitteluun ja rahankäytön hallintaan?

Total, n = 2 008

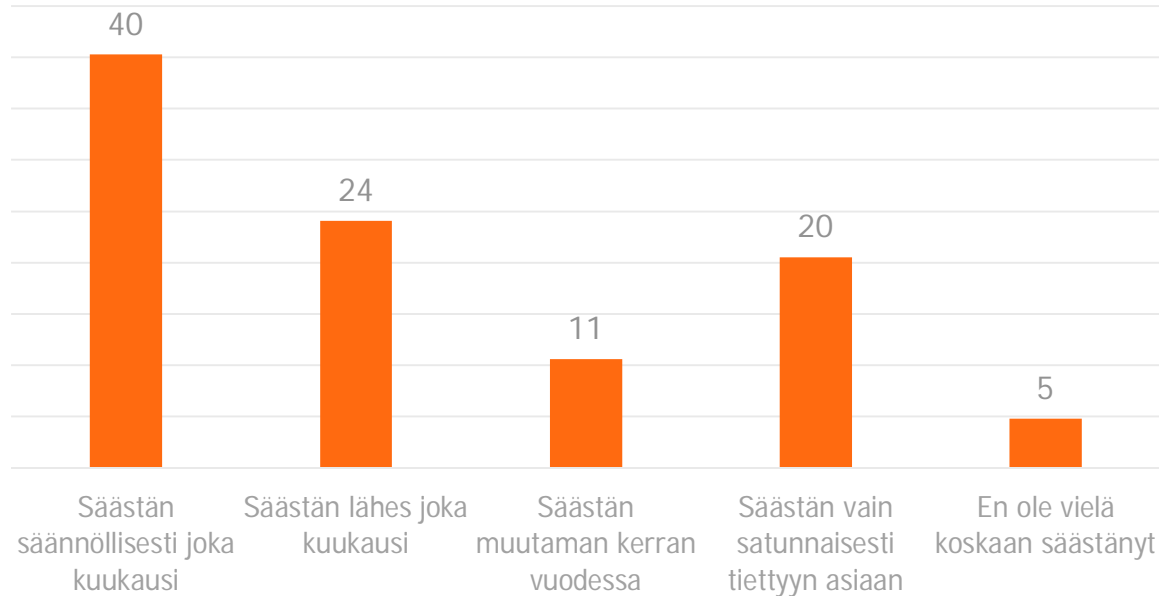

Säästämisen tottumukset

Yli puolet suomalaisista säästää vähintään lähes joka kuukausi

Säästätö osan tuloistasi?
Total, n = 2 008

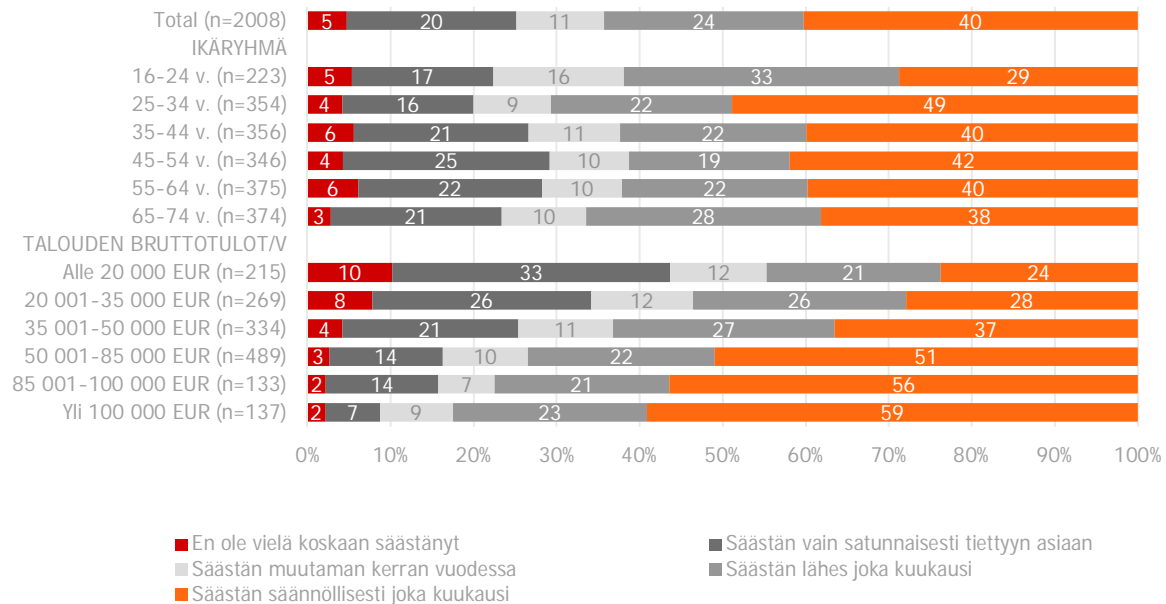

40%

säästää säännöllisesti
joka kuukausi

Säästäminen on sitä säännöllisempää, mitä enemmän tuloja

Säästätkö osan tuloistasi?

Säästämisen säännöllisyyteen vaikuttaa selvästi talouden tulot. Mitä enemmän tuloja, sitä säännöllisempää säästäminen on.

Nuoret aikuiset eli 25-34-vuotiaat säästävät muita ikäluokkia säännöllisemmin.

Suomalaiset säästävät pahan päivän varalle ja lomamatkoihin

Mihin olet säästänyt? Valitse kohteet, joihin säästät tai olet säästänyt edes vähän.
Vähintään satunnaisesti säästävät, n = 1726

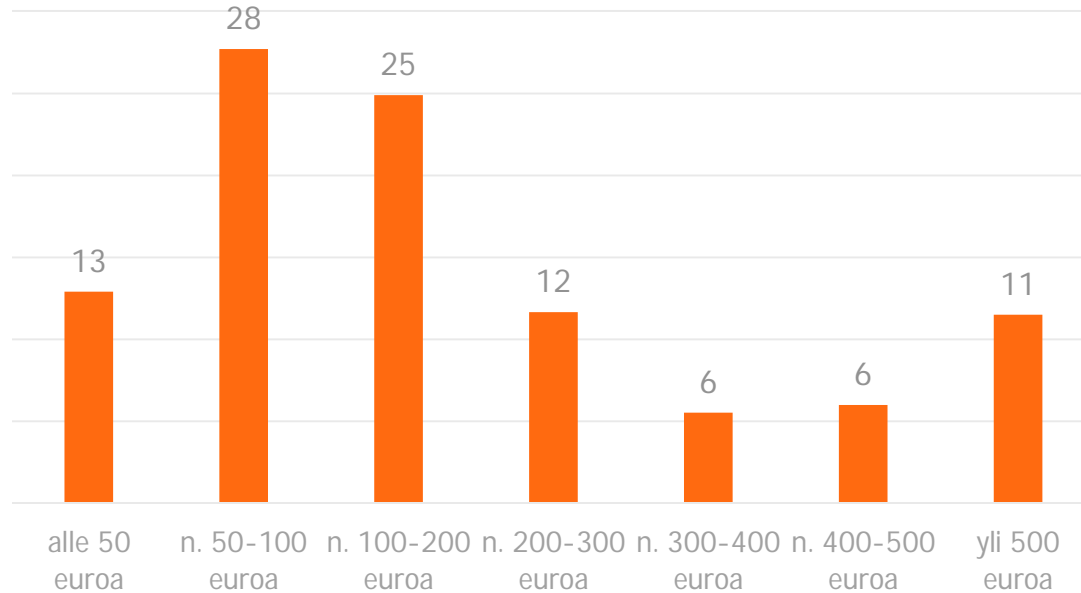

59%

säästää pahan päivän varalle

Yleisimmin säästetään alle 200 euron summia

Kuinka paljon säästät keskimäärin kuukaudessa?
Vähintään lähes joka kuukausi säästävät, n = 1 290

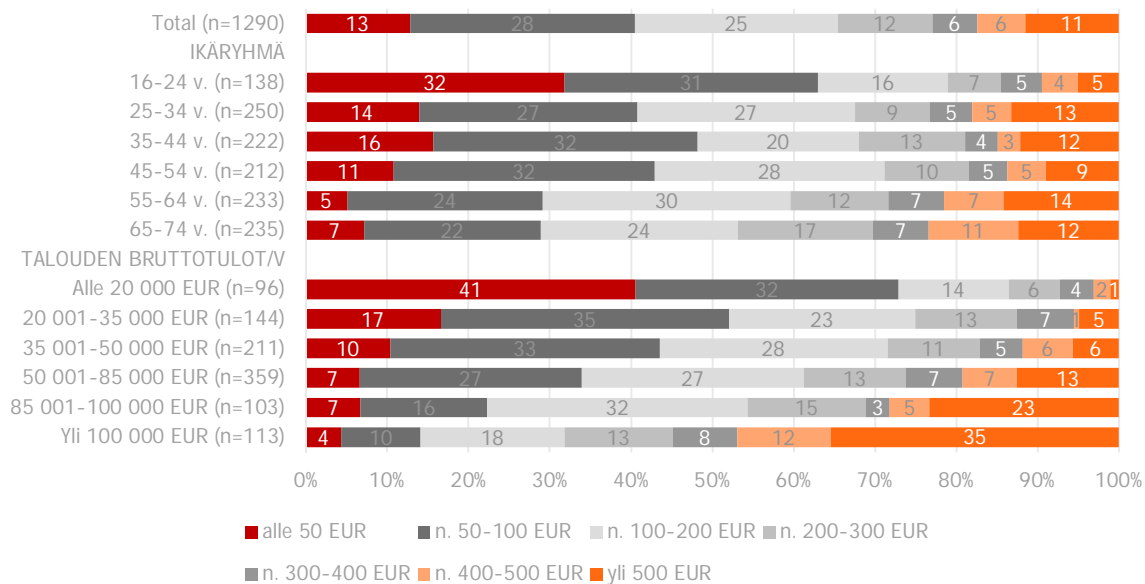

41%

säästää alle 100 euroa
kuukaudessa

Säästösumat kasvavat tulojen kasvaessa

Kuinka paljon säästät keskimäärin kuukaudessa?
Vähintään lähes joka kuukausi säästävät

Talouden tulot vaikuttavat odotetusti säästettävään kuukausittaiseen summaan. Mitä enemmän on tuloja, sitä enemmän myös säästetään.

Vanhemmat ikäluokat eli 55–74-vuotiaat säästävät enemmän.

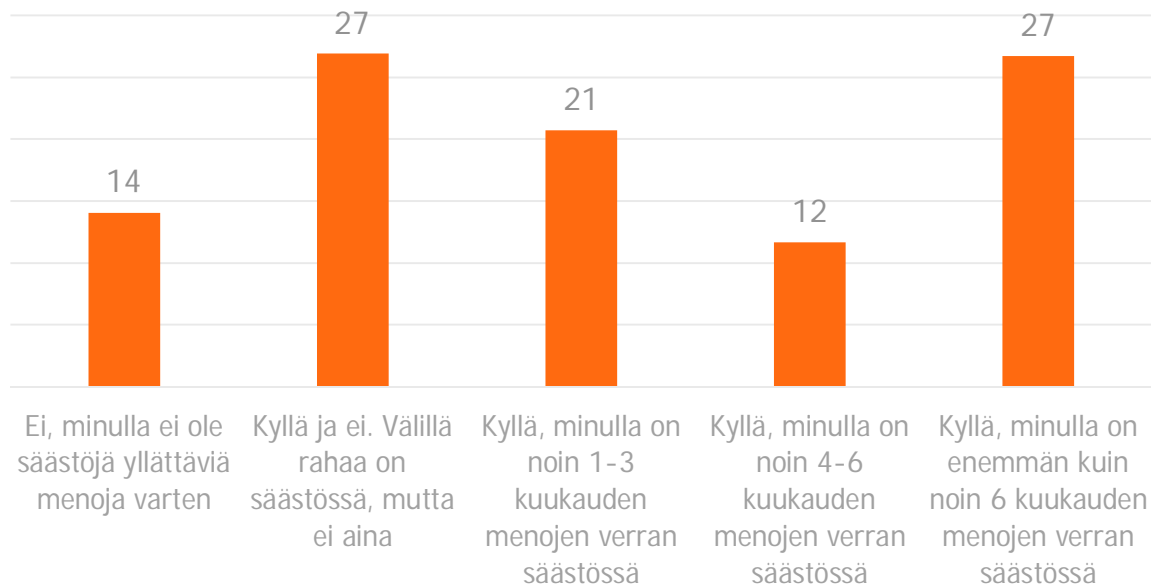
Taloudellinen varautuminen

Neljä kymmenestä ei ole varautunut yllättäviin menoihin

Onko sinulla rahaa säästössä tilillä tai esim. rahastoissa tai osakkeissa yllättävien menojen varalle?

Total, n = 2 008

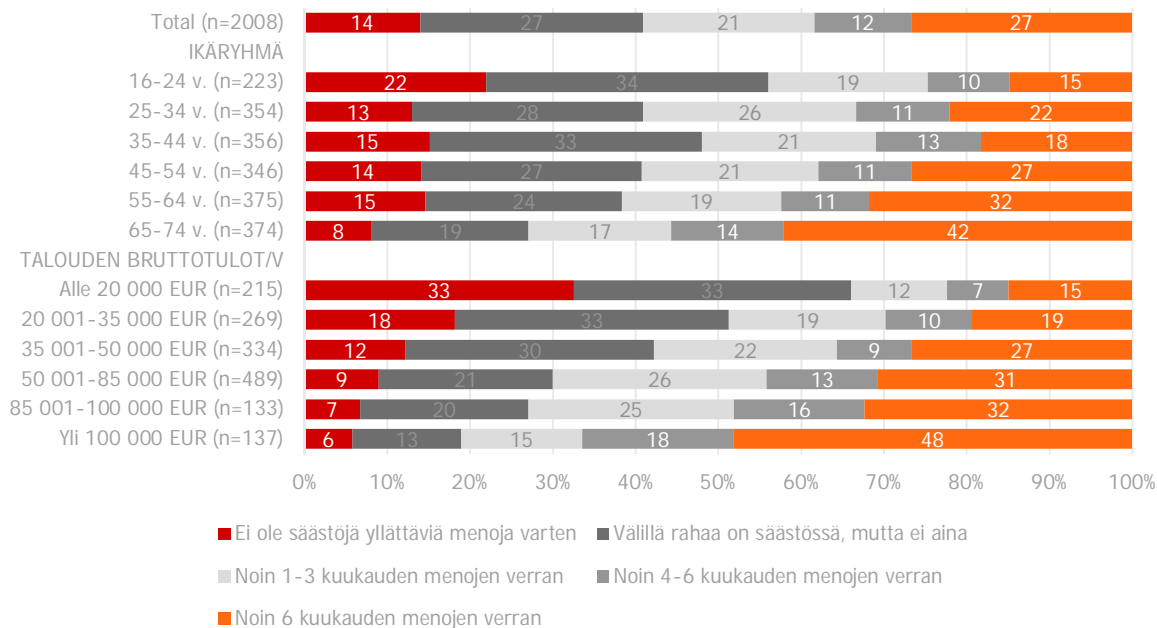

41%

ei ole varautunut yllättäviä menoja varten

Eniten säästössä pahan päivän varalle on vanhemmilla ikäluokilla ja korkeatuloisilla

Onko sinulla rahaa säästössä tilillä tai esim. rahastoissa ja osakkeissa yllättävien menojen varalle?

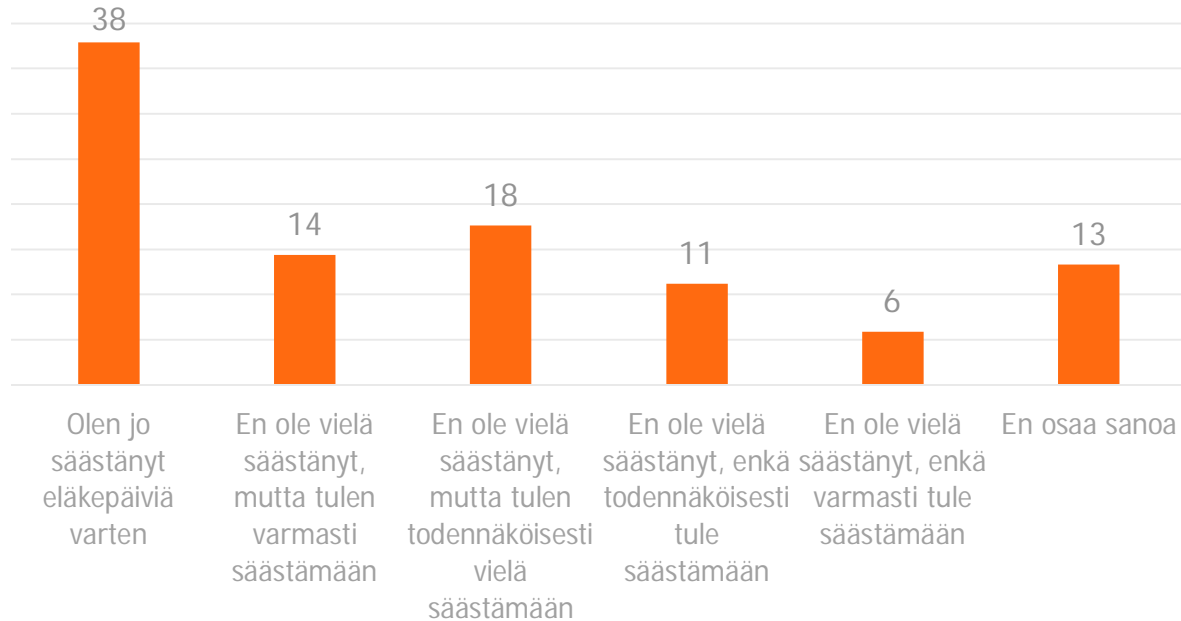

Vanhemmilla ikäluokilla eli 55–74-vuotiailla sekä niillä, joiden talouden tulot ovat suuremmat, on enemmän rahaa säästössä yllättävien menojen varalle.

Kuitenkin noin joka kolmas 55–74-vuotias ei ole oikeastaan varautunut yllättäviä menoja varten.

Kolme neljästä on säästänyt tai aikoo säästää eläkepäiviä varten

Uskotko, että tulet säästämään tulevia eläkepäiviä varten? n = 2 008

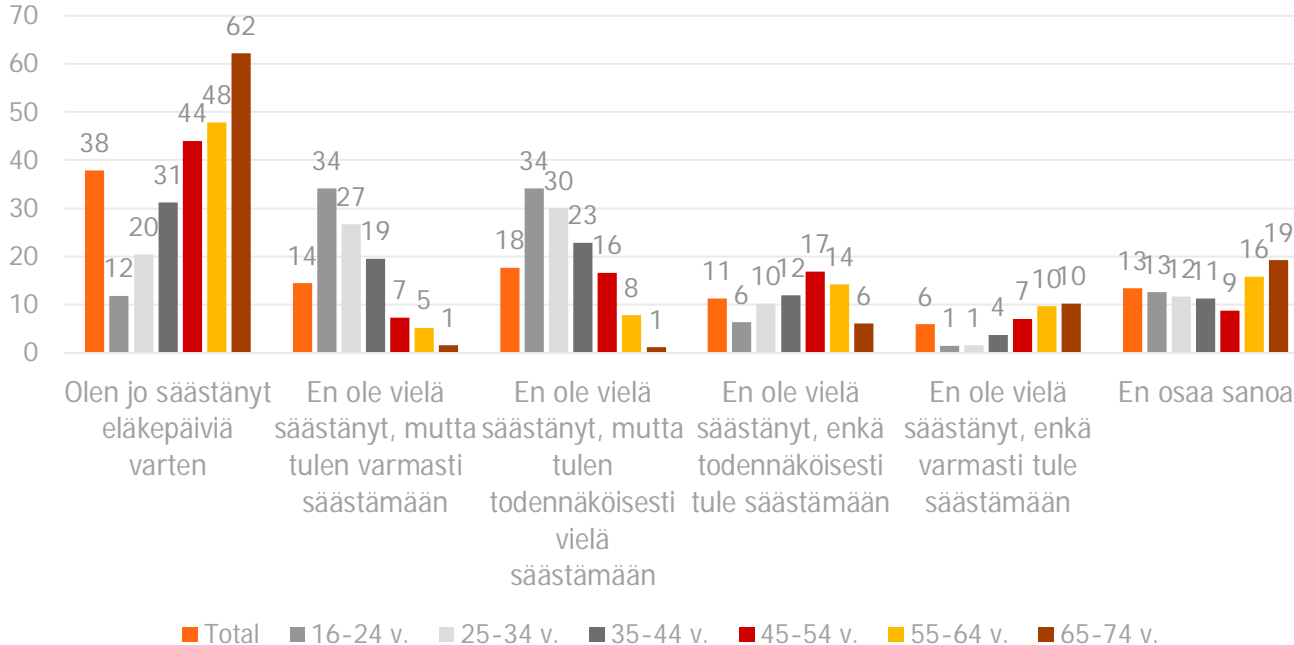
17%

ei todennäköisesti tai varmasti tule säästämään eläkepäiviä varten

Mitä lähempänä eläkepäiviä, sitä useammin myös eläkesäästöjä

Uskotko, että tulet säästämään tulevia eläkepäiviä varten?

Total, n = 2008, 18-24v. (n = 223), 25-34v. (n = 354), 35-44v. (n = 356), 45-54v. (n = 346), 55-64v. (n = 375), 65-74v. (n = 354)

lällä on suuri merkitys siihen, onko suomalainen säästänyt eläkepäiviä varten. Mitä vanhempi, sitä useammin on jo säästänyt.

Silti esimerkiksi joka neljäs 45–54-vuotiaista ei ole vielä säästänyt eikä todennäköisesti tai varmasti tule säästämään eläkepäiviä varten.

Tutkimuksen toteutus

yhteistyössä
Marttaliitto & Takuusäätio